

LES ESCOLES D'ESCALADA CÉLLECS

Pere Lloveras, llicenciat INEF, membre del Centre Excursionista de Catalunya

Xavier Aguado, llicenciat INEF, membre del Centre Excursionista de la Comarca del Bages

Fotografias: Pere Lloveres

Una Escola d'Escalada és una zona rocosa natural a la qual acudeixen amb assiduitat els escaladors per practicar llur esport. És doncs, un lloc viu i freqüentat.

La roca —eternament emplaçada en un indret— esdevé una instal·lació esportiva en el moment en què l'escalador hi posa peus i mans. I quan s'hi disposen equipaments com ara les assegurances, quan s'hi obren vies i s'hi tracen itineraris, quan hi

queden manifestes unes tècniques concretes de progressió, aleshores es fa ja Escola.

Les Escoles d'Escalada responen, bàsicament, al desig de facilitar la pràctica d'aquest esport als escaladors. D'aquesta manera, invariablement amb el pas del temps, van configurant-se: augmentant l'accessibilitat, afegint més i més informació de les seves possibilitats, extreman els aspectes de seguretat, i millorant serveis annexos. A diferència del que ocorre amb instal·la-

cions per a altres esports, les Escoles d'Escalada són fruit de la tasca d'entusiastes descobridors anònims, als quals aviat s'afegiran no menys entusiastes col·legues. Tots ells, sens dubte d'una manera anàrquica, però amb l'especial seny que la majoria d'escaladors posseeixen, aniran donant forma a l'Escola amb temps i material totalment propis. En el millor dels casos, alguna institució pública o privada, s'hi interessarà i es farà càrrec d'algunes despeses, tot possibilitant millors serveis. De

La Pedriza (Madrid). divertiment per les esclertes de dur granit a la zona de «el Yelmo».

Bosc de Fontaineblau (París). El gres erosionat obliga a difícils temptatives en zones extraplomades.

tota manera, la pràctica estricta serà sempre gratuïta, i solament s'especula amb serveis complementaris.

Hi ha escoles d'escalada arreu del món on visquin escaladors. Exemples propers als que escrivim, per les característiques geogràfiques de Catalunya quant a roquetams, en tenim a dojo. Terradets i el massís del Pedraforca, amb predomini de roca calcària, són clars exponents d'escoles on es practica l'escalada llarga, amb proximitat marina. El Garraf, Castelldefels o l'Escala són exemples d'escoles on es busca menys alçada i .més dificultat. El

granit, escàs a les terres catalanes, té un fantàstic representant a l'Escola de Céllecs. I no oblidem, naturalment, la «catedral europea» (diuen) de l'escalada en roca: Montserrat i el seu atractiu conglomerat rocós.

Fora Catalunya, les dures calcàries de Montanejos (Castelló), tan cuidades i estimades per Ernesto López, o les disperses granítiques de La Pedriza madrilenya. on també ha arribat la «movida», o la majestuosa verticalitat calcària del Verdón francès, o els juganers blocs de gres del parisí bosc de Fontaineblau, o... n'hi ha tants, d'exemples!

Característiques de les escoles i serveis

Entre totes aquestes escoles, agafant un xic d'aquí i una mica d'allà, poden ser extretes les característiques de l'escola d'escalada ideal. Vegem-ne les més importants:

- Tot i que geològicament és difícil, s'hi haurien de trobar varietats de roca de tota mena, compacta en diferents graus i formades de materials diversos, amb totes les formes que puguin ser escalablament possibles: plans inclinats, verticals i desplomats, i que permetin l'ús de totes les tècniques, tant en les modalitats d'escalada lliure com artificial.

- L'entorn hauria de ser natural, de manera ideal, allunyat de contaminacions visuals, atmosfèriques, i acústiques. Mai no hi hauria de ploure, ni haver-hi temperatures extremes, caldria que hi hagués vent lleuger i llum natural suficient.

- Hauria de ser possible arribar-hi amb tota mena de transports, públics i privats, tot i que l'últim tram s'hagi de fer a peu. Són interessants els aparcaments i accessos fàcils i ben senyalitzats.

- Totes les vies i itineraris haurien d'estar perfectament equipats amb assegurances de màxima fiabilitat (s'imposen els spits amb una correcta col·locació estratègica), amb ressenyes acurades (croquis de les vies amb les dificultats assenyalades), i amb senyalitzacions clares. Caldria trobar itineraris i vies per a escaladors de tots els nivells, des del cursetista que comença i necessita d'experiències enriquidores, fins a l'expert que vol temptar les dificultats més extremes.

- Aniria bé comptar amb vestidors, dutxes i sanitaris per millorar al màxim els serveis, així com amb personal que ajudés i orientés en els usos i la pràctica.

Equipament d'una via

Un cop vista la paret de roca, l'escalador s'imagina una possible via d'ascensió o l'itinerari per a arribar a una determinada alçada. Si es possible accedir al cim fàcilment, caminant o escalant una altra via existent, s'instal·larà una reunió a dalt (ancoratge de màxima seguretat format per tres assegurances) i

s'escalarà la via per primera vegada anant assegurat amb la corda «per dalt». Mentre s'escala, s'aniran triant els punts concrets on s'instal·laran les assegurances per fer una escalada «de primer», és a dir, amb l'assegurament per baix. Cas de no poder accedir directament a dalt, s'escalarà ja d'entrada la via amb tècniques sovint artificials, mentre s'equipa aquesta directament amb les assegurances.

Via «Bicicleta». Ampla placa a la zona de Roques Noves, a l'Escola de Céllecs.

Es procurarà que les assegurances siguin assequibles des de posicions no forçades per a l'escalador, i a una distància, unes de les altres, que no permetin en cas de caiguda un gran vol (tenint els peus a l'alçada d'una assegurança, es vola en caiguda uns quatre metres). És recomanable que les assegurances estiguin a no més de tres metres unes de les altres (cal fer notar que per cada metre de caiguda l'escalador haurà de suportar una estrebada de corda igual al seu pes multiplicat per l'acció de la gravetat; per exemple, un escalador de 60 Kg en una volada de 4 m. rebrà una estrebada d'uns 240 kg.

Quant a la distància entre les assegurances, hi haurà una única excepció, i és que entre la primera i la segona hi haurà un recorregut molt curt amb la finalitat de no «picar» a

Bosc de Fontaineblau (París). Empotrament de braç en l'ascensió per una esclatxa.

terra en cas de caure abans de la segona.

Després d'estudiar el lloc on aniran les assegurances, es col·locaran aquestes. L'assegurança de més seguretat és l'spit, tac d'expansió d'acer que s'introduirà a la roca després de practicar-hi un forat, ja sia manualment amb spitador i martell, ja sia elèctricament amb un filaberquí portàtil. Aquest spit incorpora una «plaqueta» metàl·lica cargolada al seu voltant, on s'hi penjarà el mosquetó que assecuri l'escalador. La plaqueta haurà d'anar orientada en la mateixa direcció de la tracció en una possible caiguda.

Situació de Céllecs

En els llindars del Vallès Oriental amb el Maresme, a la Serralada Costanera Catalana, hi ha Escola de Céllecs. S'hi pot accedir tant des de Mataró, com desde de La Roca del Vallès o des de Céllecs. En cotxe, en triga escassament 15 minuts si es ve de Mataró o mitja hora des de Barcelona. Tant la creació com el manteniment de l'Escola han estat portats a terme per l'Agrupació Científico-Excursionista de Mataró.

L'Escola de Céllecs està formada per quatre blocs o zones granítiques que sobresurten entre la vegetació

dalt de la serralada. La vegetació, abundant en aquestes contrades, està formada per alzines, arboços, bruc, ginesta, argelaga, molses, heura i pi blanc.

Per arribar a qualsevol de les quatre, cal deixar el vehicle en una esplanada d'aparcament als voltants de l'Ermida de Sant Bartomeu, que és a dalt del cim de la carretera que uneix la Roca del Vallès amb Orrius. Una cadena barra els accessos en cotxe o moto fins a les zones d'escalada, per tal de protegir l'entorn. Per tant, caldrà fer l'aproximació a peu des de l'aparcament (uns quinze minuts). Els quatre blocs granítics reben els noms de Contravent, Roques Noves, Placa de Céllecs i Placa del Quatre.

Per les seves característiques l'Escola de Céllecs permet l'escalada tant anant «de primer» com «de segon», és a dir, amb assegurances per baix o per dalt.

A part de la pura pràctica de l'escalada, l'Escola també permet l'entrenament controlat, l'ensenyament i els cursets, o la diversió. Ja són molts els escaladors que estan ultrapassant els límits convencionals de l'escalada, i van trobant noves sensacions en l'escalada amb una mà, en l'escalada amb els ulls tancats, en l'escalada nocturna...

Les diferents estructures físiques que pot presentar la roca permeten usar tècniques diverses en cadascun dels casos.

Característiques tècniques Les alçades de les zones d'escalada oscil·len entre els 15 i 20 m i podem trobar-hi una gran varietat de vies d'escalada. Les parets presenten diferents estructures físiques que permeten a l'escalador realitzar la totalitat d'accions tècniques de progressió: fissures, esquerdes, plaques, arestes, díedres, sostres, i lleixes, tant en plans d'ascensió inclinats, com verticals i extraplomats. Les dificultats de les vies se situen entre el IV° i el 7 b⁺ encara que predominen les dificultats mitjanes

i altes, per la qual cosa els principiants tenen poques vies per escollir. Caldria, per tant, obrir més vies de poca dificultat per als que comencen, per fer-hi cursets, i per poder mesurar les càrregues d'entrenament dels escaladors d'un cert nivell.

Els equipaments de les instal·lacions estan formats per ancoratges de seguretat fixos, majoritàriament spits, que van substituïnt amb el temps els antics borils. Algunes de les plaquetes d'aquestes assegurances han estat mal col·locades en no seguir la seva orientació la línia de tracció en una possible caiguda. Creiem que s'haurien de corregir aquests errors, i també acabar de canviar els borils per spits.

Serveis complementaris

Cadascuna de les zones d'escalada presenta la ressenya de les seves vies, és a dir, estan dibuixades en esquemes, que indiquen la seva ubicació i recorregut, tot fent constar el nom (que ha posat qui l'ha obert) i la dificultat (catalogada després de diverses repeticions fetes per diferents escaladors). Fóra interessant facilitar les indicacions col·locant un discret número d'identificació al peu de cada via.

La zona de Roques Noves, que és la més freqüentada (per la proximitat a l'aparcament), disposa d'una zona d'entrenament, amb una «barra de preses» (barra que presenta totes les possibilitats de preses de mans i dits per a penjar-s'hi) i una «cadena d'equilibris» estesa a poca alçada entre dos arbres.

Ull a la degradació

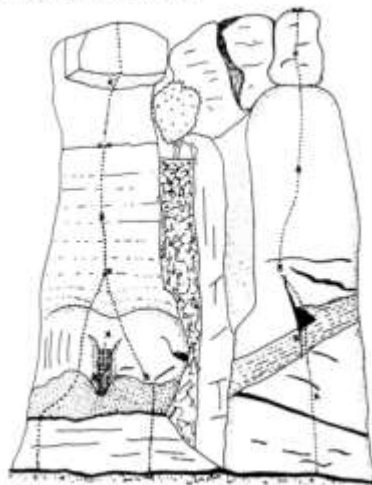
Els peus i les mans netes són la major garantia per conservar la roca, però sovint el calcat dels escaladors té sorra o fang, i llurs mans s'ajuden del magnesi per a no relliscar. D'aquesta manera les extremitats dels esportistes es converteixen en elements abrasius i degradadors de la roca. És convenient l'ús d'estores per aïllar el calcat del terra, CÉLLECS

CÉLLECS SECTOR DEL QUATRE

1 Del quatre
2 Escarp guadalupetiquet de

CÉLLECS SECTOR PLACA

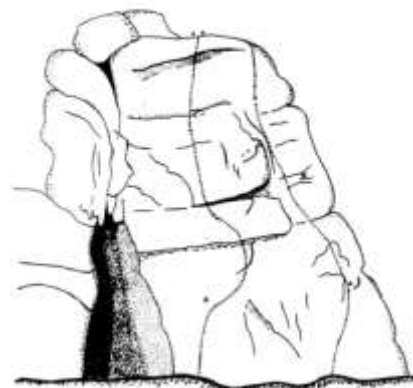
10 Tempsa maxiny de +
11 Escarp la rodona de +
12 Acorrau de +
13 Aliguanic de +

Ressenyes de les diferents vies a la zona de Céllecs, dividides en sectors per facilitar l'orientació.

estores que poden ser guardades en qualsevol escletxa de la roca, per poder-ne fer ús tothom. També seria convenient substituir el magnesi per productes no abrasius com les resines naturals (les resines no eviten el lliscament, però sí que augmenten l'adherència). En tota l'Escola de Céllecs només hi ha una paperera per poder-hi abocar la brossa. Per desgràcia els usuaris «obliden» el seu ús algunes vegades, tot i que caldria com a mínim una paperera per zona.

CÉLLECS SECTOR FUL D'ESTAMBUL

CÉLLECS SECTOR FUL D'ESTAMBUL

1 Ful d'Estambul de
2 Bors de Cretala de

CÉLLECS SECTOR PLACA

1 Pla de gu de
2 Pla de gu de
3 Pla de gu de
4 Pla de gu de
5 Pla de gu de

quen és un art. Un art que ha descobert la quarta dimensió, la dimensió de ser part de l'estructura de la muntanya, de sentir-la des dins, d'extreure d'uns blocs de roca verge formes i moviments.

L'art —cultura viva d'un indret— crea «escola» segons els trets característics amb què es manifesti en un determinat lloc. L'escalada ha vist aparèixer les seves pròpies escoles...

El correcte emplaçament, unes bones indicacions als escaladors, l'ajuda d'algun tècnic, els serveis adequats, la utilització respectuosa amb l'entorn, són les característiques que fan d'una roca un punt de trobada, de recreació personal, d'escola, de perfeccionament i de conreu d'aquest art.

BIBLIOGRAFIA

BELEGO-MARZO-MESTRE-SERRANO: «Atletisme en vertical». A *Apunts, Educació Física*, núm. 4 (p. 32-41) Barcelona, juny de 1986.

POU, J.: Céllecs avui. A *Cingles* núm. 60 (p. 62-63). Agrupació Científico-Excursionista de Mataró, desembre de 1986.
PUNSOLA, M.: Els orígens de l'escalada a Céllecs i el Contravent. A *Cingles* núm. 60 (p. 64). Agrupació Científico-Excursionista de Mataró. Mataró, desembre de 1986.